

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2016-2017

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie si Filologie
1.3. Departamentul	Istorie, Arheologie și Muzeologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	II/Master
1.6. Programul de studii	Identități Regionale în Europa Central-Răsăriteană

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Civilizația cărții central europene. Secolele XVII-XIX</i>		2.2. Cod disciplină	MIR 202			
2.3. Titularul activității de curs	Ana-Maria Roman Negoii						
2.4. Titularul activității de seminar	Ana-Maria Roman Negoii						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					56
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					7
Examinări					3
Alte activități					

3.7 Total ore studiu individual	108
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs, videoproiector, biblioteca documentară; internet
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Biblioteca universității, Biblioteca Batthyaneum, Biblioteca Muzeului Național al Unirii

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C4. Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului cărții românești și străine (de la apariția alfabetului latin până la cartea electronică; apariția bibliotecilor; evoluția bibliografiilor)</p> <p>C4.1 Descrierea și exemplificarea apariției și evoluției tiparului în Europa implicit în România</p> <p>C4.2 Exemplificarea evoluției conceptelor privind cartea începând cu secolul al XVII-lea; contextualizarea evoluției condițiilor de tipărire în spațiul european.</p> <p>4.1 Relaționarea prezenței cărții în diferite spații ideologice și de cultură. A4.2 Interpretarea prezenței cărții la diferite nivele de cititori, în contextul diferitelor perioade istorice.</p> <p>A4.3 Formularea, în cadrul unor proiecte profesionale, a unui punct de vedere profesional, asupra fenomenului civilizației cărții, pornind de la prezența ei în bibliotecă cu fonduri istorice, prin intermediul bibliografiei de specialitate și prezenței fizice a cărții în bibliotecile românești.</p>
Competențe transversale	CT1. Utilizarea componentelor domeniului Istorie în deplină concordanță cu etica profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cuprinderea într-o structură unitară și coerentă a principalelor momente din evoluția cronologică a cărții europene și românești între sec. al XVII-lea-XIX-lea.
7.2 Obiectivele specifice	<p>O1. Cunoașterea principalelor aspecte din evoluția cronologică a cărții europene tipărite cu alfabetul latin.</p> <p>O2. Cultivarea interesului față de vechile scrieri, care stau la baza literaturii moderne.</p> <p>O3. Exersarea inteligenței, impunerea rigorilor gândirii, dezvoltarea metodei, a calităților logice la masterand.</p> <p>O4. Integrarea fenomenelor culturii românești în contextul larg al valorilor culturii universale.</p> <p>O5. Formarea unei baze de orientare cu largă deschidere pentru aprofundarea ulterioară, din perspectiva educației permanente, a temelor discutate, dar și a altor teme vizând raporturile culturii românești cu valorile culturii europene</p>

8. Conținuturi

1. Introducere/Metodologie
2. Bazele tiparului modern. Tiparul românesc și cel european.
3. Cărți și tipografi în secolul al XVII-lea.
4. Conceptul de carte în Epoca Luminilor: de la cărțile religioase la cărțile laice
5. Tipografiile românești în secolele XVIII-XIX.
6. Tipografiile din Imperiul Habsburgic: Viena și Buda.
7. Circulația cărții.
8. Arta grafică a cărților.

9. Ediții critice.
10. Colecțiile carte și fondarea bibliotecilor.
11. Colecțiile de carte și fondarea muzeelor.
12. Bibliologie și Biblioteconomie.
13. Cărțile vechi și digitizarea. Provocările unei noi etape.
14. Concluzii.

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
8.1. Curs C.1. Introducere. 1.1. Evoluția alfabetelor; de la alfabetul grecesc la cel latin și chirilic. 1.2. Congruența dintre apariția alfabetelor în cultura europeană și cristalizarea conceptului de carte. 1.3. Alfabetul latin și chirilic folosit în primele texte manuscrise.	PRELEGERE	
8.2 Curs C2 Bazele tiparului modern. Tiparul românesc și cel european. 2.1 Tiparul și cartea tipărită în spațiul Central-European în secolul XVII. 2.2 Tiparul și cartea tipărită în spațiul românesc. 2.3 Personalități ale tiparului	PRELEGERE Documentare la Muzeul Unirii/Centrul Național de Restaurare a cărții	
8.3 Curs 3 Cărți și tipografi în secolul al XVII-lea 3.1 Cartea secolului al XVII-lea: conținuturi 3.2 Tipografi, patroni, gravori 3.3 Colecțiile particulare de carte	PRELEGERE	
8.4 Curs 4 Conceptul de carte în Epoca Luminilor: de la cărțile religioase la cărțile laice 4.1 Revoluția Luminilor asupra cărții și tiparului 4.2 Cartea Secolului Luminilor: forme și conținuturi 4.3 Școala Ardeleană și cărțile sale	PRELEGERE	
8.5 Curs 5 Tipografiile românești în secolele XVIII-XIX 5.1 Centrele tipografice din Transilvania 5.2 Centrele tipografice din Moldova 5.3 Centrele tipografice din Țara Românească	PRELEGERE Albume internet	
8.6 Curs 6 Tipografiile din Imperiul Habsburgic: Viena și Buda 6.1 Cartea românească în Imperiul Habsburgic (1691-1830) 6.2 Carte și tipar la Viena în secolul al XVIII-lea 6.3 Carte și tipar la Buda în secolul al XVIII-lea	Prezentare asistată de calculator (Power Point)	
7.7. Curs 7 Circulația cărții 7.1 Etape în valorificarea științifică a colecțiilor de carte. 7.2 De la analiză la sinteză (sec. XVII-XIX). 7.3 Cataloage de carte veche și bibliofilă.	PRELEGERE	
8.7 Curs 8 Arta grafică a cărților 8.1 Cartea veche europeană: valențe artistice și estetice. 8.2 Xilogravură. 8.3 Acvaforte	PRELEGERE Albume internet	
8.9 Curs 9 Ediții critice 9.1 Prelucrarea textului, transliterarea. 9.2 Studiu introductiv. 9.3 Indici.	PRELEGERE Consultație la biblioteca	
8.10 Curs 10 Colecțiile carte și fondarea bibliotecilor 10.1 De la colecția de carte până la biblioteca europeană 10.2 Biblioteci românești din sec. XVII-XIX 10.3 Biblioteci mănăstirești, princiare, domnești	Prezentare asistată de calculator (Power Point)	
8.11 Curs 11 Colecțiile de carte și fondarea muzeelor 11.1. Noi transformări ale conceptului de carte 11.2. Perioada Romantismului. 11.3. Valoarea culturală și materială a cărții.	PRELEGERE	

8.12 Curs Bibliologie și Biblioteconomie 12.1. Asemănări și deosebiri conceptuale și metodologice. 12.2. Cercetări bibliologice; valorificare. 12.3. Biblioteconomia ca știința organizării bibliotecilor.	PRELEGERE Documentre la sala de periodice a bibliotecii universitatii	
8.13 Curs Cărțile vechi și digitizarea. Provocările unei noi etape 13.1 Cartea veche și digitizarea: prezentarea procesului 13.2 Proiecte de digitizare 13.3 Carte digitizată disponibilă on line în bibliotecile din Romania și spațiul Central-European	Prezentare asistată de calculator (Power Point)	
8.14 Curs Concluzii 14.1. Discuții finale. 14.2. Pregătirea examenului	Conversație	
Seminar-laborator		
S1. Apariția conceptului de carte. 1.1. Alfabetul, grecesc, latin și chirilic 1.2. Tabele comparative – evoluția 1.3. Apariția cărții manuscrise în spațiul european.	Prezentare asistată de calculator (Power Point)	
S2. Apariția codexului 2.1. Manuscrise medievale europene 2.2. Manuscrise slavo-române și românești 2.3. Vizionare de site-uri ale bibliotecilor documentare	Documentare la Biblioteca Batthyaneum. Prezentare de referate	
S3. Apariția tiparului 3.1. Apariția cărții tipărite europene 3.2. Apariția cărții tipărite românești 3.3. Biblioteci din sec. XVII-XIX	Documentare la biblioteca Muzeului Național al Unirii	
S4. Metode de prelucrare a cărții vechi 4.1. Bibliografie 4.2. Bibliologie 4.3. Biblioteconomie	Sala de lectură a bibliotecii universității. Prezentare de referate	
S5. Repere în istoria cărții 5.1. Patroni, editori, tipografi, gravori 5.2. Părțile esențiale ale cărții vechi. Exemplificare în biblioteci documentare 5.3. Cercetarea cărții vechi: metode și valorificare	Prezentare asistată de calculator (Power Point)	
S6. Evoluția cărții în sec. XVII-XVIII 6.1. Schimbarea conceptului de carte în secolul Luminilor 6.2. Perioada Romantismului 6.3. Valoarea culturală și materială a cărții	Prezentare asistată de calculator (Power Point). Prezentare de referate	
S7. Valorificarea științifică a colecțiilor de carte 7.1. De la analiză la sinteză (sec. XVII-XIX). 7.2. Cataloge de carte veche publicate în volume și studii din reviste 7.3. Conservarea și valorificarea prin digitizare	Biblioteca Muzeului Național al Unirii	
Bibliografie: Andreescu, Ana, <i>Arta cărții</i> , București, 1997. Balázs, Éva. H., <i>Hungary and the Habsburgs 1765-1800. An Experiment in Enlightened Absolutism</i> , Budapest, Central European University Press, 1987. Bădăra, Doru, <i>Tiparul românesc la sfârșitul secolului al XVII-lea și înc. sec. al XVIII-lea</i> , Brăila, 2. 1998. Beales, Derek, <i>Enlightenment and reform in 18th-century Europe</i> , Ney York, I.B Tauris & Co Ltd, 2005. Bianu, Ioan, Hodoș, Nerva, Simonescu, Dan, <i>Bibliografia Românească Veche</i> , I-IV, București, 1903-1944. <i>Bibliografia de referință a cărții vechi (manuscrisă și tipărită)</i> , București, CIMEC, 1999. Buluță, Gheorghe, <i>Scurtă istorie a bibliotecilor din România</i> , București, 2000. Chartier, Roger, <i>Lecturi și cititori în Franța vechiului regim</i> , București, 1997. Demény, Lajos, Demény, Lidia, <i>Carte, tipar, societate la români în secolul XVI</i> , București, 1986.		

Flocon, Albert, *Universul cărților*, București, 1976.
 Ingrao, Charles W., *The Habsburg monarchy, 1618-1815*, Cambridge, Cambridge University Press, 2000.
 Kann, Robert A., *History of the Habsburg Empire 1526-1815*, Berkley, University of California Press, 1974.
 Kosáry, Domokos, *Culture and Society Society in Eighteenth Century Hungary*, Budapest, Corvina, 1987.
 l'Époque moderne).

Labarre, I., *Istoria cărții*, Iași, 2001.
 Mazilu, Dan Horia, *O istorie a blestemului*, Polirom, 2001.
 Mârza, Eva, *Din istoria tiparului românesc. Tipografia de la Alba Iulia 1577-1702*, Sibiu, 1998.
 Mârza, Eva, Drăghiciu, Doina, *Cartea românească veche în județul Alba secolele XVI-XVII. Catalog*, Alba Iulia, 1989.
 Papacostea-Danielopulu Cornelia, Demeny Lidia, *Carte și tipar în societatea românească și sud-est europeană*, București, Editura Eminescu, 1985.
 Porter, Roy, Teich, Mikulaš, *The Enlightenment in National Context*, Cambridge University Press, 1996.
Revista Transilvania nr. 5-6/2012, nr. 5-6/2013, nr. 5-6/2014, nr. 6-7/2015, nr. 4-5/2016.
 Roman-Negoi, Ana Maria, *Laboratoarele istoriei. Notata ex variis authoribus per G. Gabrielem Sinkay ordinis S. Basilii M. Transylvanum*, ediție electronică, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2006.
 Tatai-Baltă, C., *Gravorii în lemn de la Blaj*, Blaj, 1995;
 Vasilescu, Mircea, „*Iubite cetitoriului ...*”. *Lectură, public și comunicare în cultura română*, Paralela 45, 2002.
 Weston Evans, Robert John, *Austria, Hungary, and the Habsburgs: essays on Central Europe, c.1683-1867*, Oxford, Oxford University Press, 2006.
<http://www.bibnat.ro/Colectii-digitale-s94-ro.htm>
<http://www.bjmures.ro/cv/index.php#Inceput>
<http://documente.bcucloj.ro/>
<http://www.bcub.ro/home/resurse-web/ebooks-1/ebooks1>

8 Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului și seminarului îl pregătesc pe masterand pentru o muncă efectivă într-o bibliotecă documentară cu fondurile de carte românească și europeană veche, în domeniul cercetării și documentării în bibliotecile sistemului de învățământ universitar și preuniversitar, în arhive sau bibliotecile muzeale. Disertația de masterat pe tema dată îi permite masterandului acces la cel de al treilea ciclu – ciclul doctoral.

9 Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea scrisă eficientă în limba română CE. 1.2. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite CE. 1.3. Formularea unui punct de vedere profesional pornind de la bibliografia de specialitate	lucrare scrisă; test	50%
10.5 Seminar/laborator	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea orală eficientă în	expunerea liberă orală; scrisă	25%

	limba română pe teme date		
	CE. 1.1. Calitatea exprimării, comunicarea scrisă eficientă în limba română CE. 1.4. Cantitatea și calitatea cunoștințelor însușite CE. 1.5. Formularea unui punct de vedere profesional pe baza cunoștințelor acumulate și a bibliografiei de specialitate	aplicații; referat; proiect	25%
10.6 Standard minim de performanță: Elaborarea unui discurs oral / scris complex, bogat lexical și sintactic, articulat precis din punct de vedere logic pe o temă de istoria cărții.			
Demonstrarea competențelor în: redactarea unei lucrări scrise, susținerea liberă a cunoștințelor acumulate.			

Data completării
25.09.2016

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
27.09.2016

Semnătura directorului de departament